

ЗАТВЕРДЖУЮ

Наказ № 149-0 від 30.09.2021

Директор

Гівень В. А.

Інструкція №17 з охорони праці під час навчальних занять

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з безпеки праці в кабінетах (приміщеннях для навчально-виховної роботи) поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час проведення занять / демонстрацій, практичних і лабораторних робіт /, позакласних заходів.

1.2. Інструкція розроблена на основі державного нормативного акту про охорону праці ДНАОП 0.00.4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 29.01.98 №9.

1.3. Вимоги зазначеної інструкції є обов'язковими для виконання.

1.4. Відповідно до Правил безпеки, під час проведення навчально-виховного процесу працівники проходять інструктаж із безпеки праці та навчання надання першої / долікарської / допомоги при характерних ушкодженнях, який проводить спеціаліст служби охорони праці (керівник) перед початком занять і реєструється в журналі.

1.5. По даній інструкції вчитель (працівник) інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в "Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці", в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи інструктуючого та працівника.

1.6. Власник повинен застрахувати працівника від нещасних випадків та професійних захворювань.

В разі пошкодження здоров'я працівника з вини власника, він (працівник) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.7. За невиконання даної інструкції працівник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.8. До роботи (занять) допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж по пожежній безпеці.

1.9. Працівник повинен:

1.9.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.9.2. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.

1.9.3. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій він проінструктований.

- 1.9.4. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.
- 1.9.5. Не допускати в робочу зону сторінних осіб.
- 1.9.6. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальності за товаришів по роботі.
- 1.9.7. Вміти надавати першу медичну допомогу при нещасних випадках
- 1.9.8. Вміти користуватися первинними засобами пожежегасіння.

2.Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Чітко з'ясуйте порядок і правила безпечних умов праці, протипожежної безпеки.
- 2.2. Заходьте до класу (кабінету) за дзвінком, відразу займайте свої робочі місця і готуйте все необхідне для уроку.
- 2.3. Кожний відповідає за стан свого робочого місця і цілість виданого йому лабораторного обладнання, приладів, навчально-наочних посібників тощо.
- 2.4. Лабораторним обладнанням, приладами та іншими засобами навчання учні користуються тільки з дозволу вчителя.
- 2.5. Звільніть робоче місце від усіх непотрібних для роботи предметів і матеріалів.
- 2.6. Виконуйте тільки ту роботу, яка передбачена завданням або посадовими обов'язками.
- 2.7. Не захарашуйте проходи сумками та іншими особистими речами.
- 2.8. Кожен працівник зобов'язаний знати і виконувати правила пожежної безпеки, а в разі виникнення пожежі – вживати всіх залежних від нього заходів для врятування людей і гасіння пожежі.

2.8.1.Сходові клітки, евакуаційні виходи, проходи, тамбури повинні утримуватися постійно вільними і нічим не захарашуватися. Категорично забороняється забивати наглухо цвяхами двері запасних виходів.

2.8.2.У класах парти й стільці треба встановлювати з таким розрахунком, щоб не заставляли виходів з класу.

3.Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 3.1. Починайте виконувати роботу лише з дозволу відповідної посадової особи або визначену колом ваших посадових обов'язків.
- 3.2. Користуючись указками, ручками, лінійками, олівцями, не спрямовуйте їх на себе і своїх товаришів, учнів, щоб уникнути поранення.
- 3.3. У випадках пошкодження електричного обладнання та проводів (іскріння, коротке замикання, понаднормовий нагрів ізоляції проводів) вимкніть електромережу до приведення її у безпечний стан.
- 3.4. У випадку травми негайно зверніться за допомогою. З дозволу керівника у випадку захворювання під час роботи в супроводі відправляйтесь додому.

3.4.1.Щоденно в ході занять у класах, майстернях або лабораторіях вчителі, майстри виробничого навчання або особи, відповідальні за пожежну безпеку, повинні уважно оглядати всі приміщення, що закриваються, усувати недоліки і знімати напругу з електромережі.

3.4.2.Зварювальні роботи під час ремонту системи опалювання, водопостачання й каналізації можуть проводитись тільки з дозволу директора навчального закладу.

3.4.3.У процесі експлуатації електромережі та електропроводів забороняється: підвищувати електропроводку на цвяхах і клеювати її шпалерами, обгортати

електричні лампи папером, використовувати електропроводи для підвішування картин та одягу.

3.4.5. В деревообробних майстернях, бібліотеках, складських приміщеннях і кладовках, де зберігаються матеріали, електричні світильники, повинні бути закриті скляними ковпаками.

3.4.6. Весь пожежний інвентар і обладнання (вогнегасники, бачки з водою, ящики з піском, внутрішні пожежні крани) треба утримувати в справному стані, розміщувати на видному місці.

3.4.7. Використовувати пожежний інвентар та обладнання для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежегасіннями, категорично забороняється.

3.4.8. Черговий вчитель повинен добре знати свої обов'язки у разі виникнення пожежі, вміти користуватися вогнегасником, знати правила виклику пожежної допомоги, вживати негайно заходів щодо врятування дітей на випадок пожежі відповідно до плану евакуації.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Прибирання робочих місць виконуйте по завершенні роботи або робочого часу. Після закінчення уроку учень повинен прибрати обладнання із свого робочого місця і залишити його в повному порядку. Завідувач кабінетом зобов'язаний проконтролювати це.

4.2. Здайте лаборанту навчально-наочні посібники та приладдя, якими ви користувалися під час роботи.

4.3. Перевірте, чи вимкнено електроживлення, освітлення, перекрито крани подачі води, забута (закрита) каналізація, зачинені вікна.

5. Вимоги безпеки в екстремальних ситуаціях

5.1. В разі травмування (поранення, опіків тощо) або поганого самопочуття повідомте вчителя (чергового адміністратора).

5.2. У разі виникнення пожежі необхідно:

- вивести учнів (персонал) з приміщення;
- повідомити пожежну охорону за телефоном 101 (або посильним);
- вимкнути електромережу, зачинити вікна і двері, щоб вогонь не поширювався на сусідні приміщення;
- приступити до ліквідації осередку вогню, при цьому легкозаймисті та горючі рідини і електропроводку слід гасити піском, вогнетривким покривалом, порошковим вогнегасником; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-якими наявними вогнегасниками.

5.3. В разі виникнення аварійної ситуації слід негайно припинити роботу, якщо робота виконувалась електроспоживачами, відключити їх від електромережі, повідомити про те, що сталося керівника робіт.

5.4. Якщо є потерпілі, надавати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати "швидку допомогу".

5.5. Надання першої медичної допомоги.

5.5.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела

живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий масаж серця, звернути увагу на зіниці. Розширенні зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.5.2. Перша допомога при **пораненні**.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану, і зав'язати її бинтом. Якщо індивідуального пакету якимось чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку. На те місце ганчірки, що приходиться безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму. розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.5.3. Перша допомога при **переломах, вивихах, ударах**.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвесити за допомогою пов'язки або хустинки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа(несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет(грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрювані перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.5.4. Надання першої допомоги при **опіках кислотами і лугами**.

При попаданні кислоти або лугу на шкіру, ушкодженні ділянки необхідно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-им розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після цього промити 2%-ним розчином борної кислоти. При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином питної соди. При попаданні кислоти в дихальні шляхи потрібно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу – розпиленням 3%-ним розчином оцтової кислоти.

5.5.5. Надання першої допомоги при **теплових опіках**.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.5.6. Перша допомога при **кровотечі**.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, притиснути її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього накласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце;
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.6. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

Інструкцію розробила
фахівець з охорони праці

Кальмук В. М.